

Controleer uw maatregelen

Cantate voor sopraan, bariton, piano en
strijkorkest

PREVIEW
PDFill PDF Editor with Free Writer and Tools

Muziek: Christian Blaha
Tekst: Peter Swanborn

PREVIEW
PDFfill PDF Editor with Free Writer and Tools

Controleer uw maatregelen

Cantate voor sopraan, bariton, piano en
strijkorkest

2010

PREVIEW
PDFill PDF Editor with Free Writer and Tools

Muziek: Christian Blaha
Tekst: Peter Swanborn

Gecomponeerd tussen 29 maart en 13 april 2010 in opdracht van het **Zeeuws Kamerorkest TY** ter nagedachtenis aan '70 jaar bombardement Middelburg'.

Première: 17 mei 2010, Zeeuwse Concertzaal Middelburg door Gonnig van Heugten (sopraan), Robert Brouwer (bariton), Zeeuws Kamerorkest TY, Christian Blaha (dirigent).

Performance Note:

De spreektekst wordt door de bariton helder en neutraal gedeclameerd, door de sopraan wordt deze juist zeer expressief voorgedragen. Het startpunt van de spreekteksten wordt zo veel mogelijk – zoals genoteerd in de partituur - verticaal gesynchroniseerd met het onderstaande instrumentale notenbeeld.

Program Note:

Tekstdichter Peter Swanborn verteld over de structuur van het werk:
"De tekst is gebaseerd op brieven die mijn grootmoeder in de dagen na het bombardement vanuit Middelburg verstuurde aan mijn moeder die elders in het land bij familie logeerde. Daarnaast komen er ook teksten afkomstig uit de regelgeving van de Luchtbeschermingsdienst uit 1940.

De bariton vertolkt het perspectief vooraf. De sopraan beschrijft de gebeurtenissen achteraf. Ze komen terug in hun mededelingen over het al of niet sluiten van ramen en deuren."

Duration: c. 14

D 20142

Copyright © 2020 by Stichting Donemus Beheer, Rijswijk

All rights reserved

No part of this publication may be reproduced in any form by any electronic or mechanical means (including photocopying, recording or information storage and retrieval) without permission in writing from the publisher:
Stichting Donemus Beheer, Rijswijk, The Netherlands

www.donemus.nl

1. Bij verduistering

Uit geen enkel perceel zal licht

naar buiten mogen uitstralen.

Bij géén of doorzichtige gordijnen:

lampen afschermen met hoezen,
kapjes of zwarte lampenlak,
hetzij speciale protectorlampen gebruiken.
Gordijnen van lichtdichte stof,

karton of triplexhout

zijn zeer aan te bevelen.

Bij storingen van gas of elektrische stroom

zult ge aangewezen zijn

op Uw noodverlichting

(petroleumlamp, kaarslantaarn)

2. Beperking Brandgevaar

Op of nabij de bovenverdiepingen

brandblusmiddelen, emmers en water
kisten met zand gereed houden.

Is de brand niet te stuiten,

dan voorkomt ge zo veel mogelijk
verder uitbreiding door ramen
en deuren gesloten te houden
en waarschuwt ge Uw wijkpost.

Vrouw:

Mijn lieve kind,

Even een kaartje van moeder.

Wat heerlijk dat je zo rustig bij oma bent.

Maar, o, mijn kind, wat verlang ik er naar
je weer eens thuis te hebben.

We hebben zoo veel beleefd.

Alles lijkt een boze droom.

3. Luchtalarm

Bewoners doen ramen en deuren dicht,
sluiten gas- en electriciteitsleidingen af en
begeven zich naar het als schuilplaats
ingericht vertrek.

Bevindt men zich op straat
dan zoeke men dekking
in een der openbare schuilplaatsen
of binnen gebouwen, gangen, portieken.

In alle straten zijn biljetten aangebracht
met richtingpijlen
die den kortsten weg
naar een openbare schuilplaats wijzen.

4. Openbare schuilloopgraven

Openbare schuilloopgraven zijn gelegen aan:

de Markt

Klein Vlaanderen – Noordplein Klein

Vlaanderen – Seisplein Dam

tegenover Molstraat Dwarskaai bij

prinses Beatrix-brug Loskade bij

Kanaalbrug Poelendalesingel

Lange Delft, terrein naast Hotel Verseput

Londensche kaai tegenover Gegeestraat

Bierkaai bij Bellinkbrug Vischmarkt

Haringplaats

Molenwater bij Kooport

Molenwater bij Herweijstraat

Molenwater – Dampport

Groenmarkt

Langeviele-binnenbrug voor het Hospitaal

Tuin achter de Arbeidsbeurs

Balans in het gazon.

Lieve kind,

Dinsdagmiddag zijn we naar Serooskerke gevluht.

Zaterdagmiddag weer teruggekomen.

We hebben nu de familie Corbeel in huis. De
hele achterkant van hun huis ligt in puin

Zij bivakkeren boven.

Hebben onze slaapkamer plus de studeerkamer.

Wij slapen met z'n allen in de benedenachterkamer.

Van pappa's school alleen alle ruiten stuk

Ds. Tjebbes heeft net afscheid genomen,

geen steen van z'n huis staat meer.

Lieve kind,

Mevr. Corbeel zit beneden en
ik zit nu op de studeerkamer te schrijven.

De mannen zijn boodschappen aan 't doen. Ik kom er haast niet toe naar de stad te gaan 'k vind het afschuwelijk.

'k Wou wel naar 't kleinste gat op 't ogenblik waar 't stil is en rustig.

5. Zit men in een auto

Zit men in een auto
dan wordt deze bij luchtalarm
in straten met éénrichtingsverkeer
rechts van den weg geparkeerd, in
de overige straten
aan de zijde der even huisnummers.

Men blijve niet op straat
om naar vliegtuigen te kijken

Weg van deuren en ramen
weg uit het maaiveld

men blijve niet op straat weg
van deuren en ramen om naar
vliegtuigen te kijken

niet op straat, op straat
naar vliegtuigen

weg uit het maaiveld weg
van deuren en ramen

op straat, men blijve niet
naar vliegtuigen kijken

men blijve
weg van deuren en ramen
weg uit het maaiveld
weg
weg
weg

Mijn lieve, lieve kind.

'k Heb geen zin in schrijven
'k Wou je hier hebben
en je jonge sterke armen
eens even om me heen voelen

Ik ben zoo vreselijk moe van alles.

Voor de nachten zijn angstwekkend.

Zus vliegt met ieder gerinkel van de ramen
met elk geronk van een vliegtuig overeind.
We nemen haar dan maar bij ons in bed.
Maar dan is ze nog niet rustig,
wil vast zich aankleden, de mantel aan
om zoo 't huis uit te kunnen.

6. Wordt men door gas verrast

Wordt men door gas verrast
dan zich verwijderen in een richting
tegen den wind in
of loodrecht daarop.

M'n kind

Bij gemis van een gasmasker
een zakdoek voor den mond houden.

M'n lieve

Wordt bemerkt
dat men met mosterdgas
(geur van knoflook of uien)
is besmet,

M'n lieve kind

dan begeven men zich terstond kalm
(vooral niet snel lopen of fietsen)
en rechtstreeks
naar de ontsmettingsinrichting:

Badhuis, Nieuwe Haven 6

Schrik niet te veel.

Wij allen nog gezond en ongedeerd.

Gisteren morgen onder koffietijd,
ik was alleen met Broer thuis,
een ontzettende knal,
we vliegen terug de slaapkamer in,
plat op de grond, Broer jammert,
de stukken glas vliegen ons om de ooren,
dan weer een hevige fluit,
de achterkant, 't serredak breekt,
de lamp slaat van de zolder,
trillend ineengedoken
lig ik plat op de grond
met maar één gedachte:
Broertje beschermen.

Maar 't rumoer bedaart,
na nog eenige minuten durven we op te staan.

Wadende door 't glas gaan we naar de voordeur.
Die is opengerukt, 't slot eruit.

En o kind, wat was 't vreeselijk.

Een man en een jongetje die tegen de deur stonden (er
was geen tijd om ze open te doen), dood.

De Zandee's zaten in een hoek van de kamer

op de grond,
't hele plafond kwam op hun neer.

Mevrouw Gabriëlse zat voor 't raam.
Ook dood.

7. Na een luchtaanval

Het 'einde luchtalarm' wordt aangekondigd
door één langgerekten toon van de sirenes.

Ongevallen, branden,
ongesprongen bommen,
stukken van projectielen,
besmette voorwerpen,
verdachte geuren
worden gemeld aan de wijkposten.

De Wijkposten zijn de volgende:

Wijk I: Chr. Kweekschool, Herengracht, telefoon 197
Wijk II: Zuidsingel 92, telefoon 230
Wijk III: School Nieuwe haven: telefoon 412
Wijk IV: Distributiegebouw, Darsingel, telefoon 63

Lieverd, ik houd op.

Kom, zodra de kans er is thuis,

als 't maar een paar dagen.

We moeten je weer even bij ons hebben.

Juffrouw Zandijk zei: "Dinsdag begint de school weer"

Ik zei: "Dat kan wel, maar ik moet m'n kind
eerst even thuis hebben."

"Natuurlijk mevrouw, dat begrijp ik best."

Dus m'n kind, zodra er gelegenheid is
kom jij naar huis.

Laten we God bidden, dat we elkander
in gezondheid weer mogen zien.

Dag m'n kind.
Een innige kus
van moeder

* * *

PREVIEW
PDFfill PDF Editor with Free Writer and Tools

Controleer uw maatregelen

Muziek: Christian Blaha

Tekst: Peter Swanborn

Adagio $\text{♩} = 40$

Piano

Soprano

Baritone

Violin I

Violin II

Viola

Violoncello

Contrabass

Pno.

S

B

Vln. I

Vln. II

Vla.

Vc.

Cb.

Uit geen enkel perceel zal licht naar buiten mogen uitstralen.

Bij geen of doorzichtige gordijnen: lampen afschermen met hoezen, kapjes of zwarte lampenlak, hetzij speciale protectorlampen gebruiken.

Gordijnen van lichtdichte stof, karton of triplexhout zijn zeer aan te bevelen.

Bij storingen van gas of elektrische stroom zult ge aangewezen zijn op uw noodverlichting (petroleumlamp, kaarslantaarn)

4

Op of nabij de bovenverdieping brandblusmiddelen, emmer met water, kisten met zand gereed houden.

Is de brand niet te stuiten, dan voorkomt ge zooveel mogelijk verder uitbreiding door ramen en deuren gesloten te houden en waarschuwt ge Uw wijkpost.

pp

pp

* = de tekst wordt helder en neutraal uitsproken door de bariton, waarbij het startpunt verticaal gezien zoveel mogelijk gesynchroniseerd wordt met het notenbeeld.

11

Pno.

S

B

Vln. I

Vln. II

Vla.

Vc.

Cb.

16

Pno.

S

B

Vln. I

Vln. II

Vla.

Vc.

Cb.

pp

21

Pno.

S
p dolce
 Mijn lie-ve kind, E-ven een kaar-tje van moe-der. Wat heer-lijk dat je zo rus-tig bij o - ma bent.

B

Vln. I
pp

Vln. II

Vla.

Vc.

Cb.

25

Pno.

S
smachtend intenser
 ...o mijn kind, wat ver-lang ik er naar je weereens thuis te heb-ben. We heb-ben zoo veel be-leefd. Al-les lijkt een bo - ze

B

Vln. I
pp

Vln. II
pp

Vla.
pp

Vc.

Cb.

29

Pno. *mp*

S *mf*
— droom.

B

Bewoners doen ramen en deuren dicht,
sluiten gas- en electriciteitsleidingen af
en begeven zich naar het als
schuilplaats ingericht vertrek

Bevindt men zich op straat dan
zoekt men dekking in een der
openbare schuilplaatsen of
binnen gebouwen, gangen, portieken.

In alle straten zijn biljetten aangebracht
met richtpijlen die den kortsten weg naar
een openbare schuilplaats wijzen

Vln. I *mp* *p* *pp*

Vln. II *mp* *p* *pp*

Vla. *mp* *p* *pp* *ppp* tremolo sul ponticello

Vc. *p* *pp* *ppp*

Cb. *p* *pp* *ppp*

36

Pno. *pp*

S *p*
Mijn lieve kind, Dinsdagmiddag zijn we naar Seroos-ker-ke gevlucht. Zaterdagmiddag weer

B
Openbare schuilloopgraven zijn gelegen aan de Markt Klein Vlaanderen-Noordplein Klein Vlaanderen-Seisplein

Vln. I *ppp* gliss. 2

Vln. II *ppp*

Vla. *ppp* gliss. 2

Vc. tremolo sul ponticello *ppp*

Cb. tremolo sul ponticello *ppp*

PREVIEW

PDF File Editor with Free Writer and Tools

39

Pno. *pp*

S
terug - ge - ko - men. We heb-ben fa-mi-lie Cor-beel in huis. De ach-ter-kant van hun huis ligt in

B
Dam tegenover Molstraat Dwarskaai bij Prinses Beatrix-brug Loskade bij Kanaalbrug Loskade bij Kanaalbrug Lange Delft, terrein naast Hotel Verseput

Vln. I *ppp* gliss. 2

Vln. II *ppp*

Vla. *ppp* gliss.

Vc. *ppp*

Cb. *ppp*

41

Pno. *pp* *p*

S
puin. b. rak-ke - ren bo - ven. Heb-ben on - ze slaap - ka-mer plus stu-deer - ka-mer.

B
Oude schie kaai tegenover Segeerstraat Bierkaai bij Bellinkbrug Vischmarkt

Vln. I *ppp* gliss. 2 *p* gliss. 2

Vln. II *ppp* *p*

Vla. *ppp* gliss. 2 gliss.

Vc. *p* gliss. 2 gliss. 2

Cb. *p* gliss. 2 gliss. 2

PREVIEW
 PDF to PDF Editor with Free Writer and Tools

43

Pno. *p* *mp*

S
Wij sla-pen met z'n al-len in de be-ne - den-ach - ter - ka - mer. Van pa-pa's school al-leen al-le

B
Haringplaats Molenwater bij Koepoort Molenwater bij Verwerijstraat Molenwater- Dampoort

Vln. I *p* *mp* gliss. 2

Vln. II *p* *mp*

Vla. *p* *mp* gliss. 2

Vc. *p* *mp* gliss. 2

Cb. *p* *mp* gliss. 2

45

Pno. *mp* *mp*

S
rui-ten stuk... Do-mi-nus Eb-bes heeft net af-scheid ge-no - men, geen steen van zijn huis

B
Groenmarkt Langeveiele-binnenbrug voor het Hospitaal

Vln. I *mp* *mp* gliss. 2

Vln. II *mp* *mp*

Vla. *mp* *mp* gliss. 2

Vc. *mp* *mp* gliss. 2

Cb. *mp* *mp* gliss. 2

PREVIEW
PDF in PDF Editor with Free Writer and Tools

47

Pno. *mf* *lunga*

S *mf* *lunga p rubato*
 staat meer. Mijn lie-ve kind, *Mevrouw Corbeel zit beneden en
 ik zit nu op de studeerkamer te schrijven.

B

Tuin achter de Arbeidsbeurs Balans in
 het gazon

Vln. I *mf* *gliss.* *lunga* *pp*

Vln. II *mf* *lunga* *pp*

Vla. *mf* *gliss.* *lunga* *pp*

Vc. *mf* *gliss.* *lunga* *p* *pp*

Cb. *mf* *gliss.* *lunga* *p* *pp*

52

Pno.

S
 De mannen zijn er d'schappen aan't doen. 'k Wou wel naar 't kleinste gat op 't ogenblik
 Ik kom er naast niet toe naar de stad te gaan waar 't stil is en rustig.
 'k vind 't afschuwelijk

B

Vln. I

Vln. II

Vla.

Vc.

Cb.

*= de tekst wordt helder en expressief uitsproken door de sopraan, waarbij het startpunt verticaal gezien zoveel mogelijk gesynchroniseerd wordt met het notenbeeld.

65

Pno.

S.

B.

Vln. I

Vln. II

Vla.

Vc.

Cb.

ff beetje bij beetje hysterisch wordend

vlieg-tui-gen te kij - ken niet op straat, op straat naar vlieg-tui-gen weg uit het maai - veld weg van

gliss. *mf* 2 gliss. *mf*

sfz *sfz* *sfz* *sfz* *f* *sfz* *sfz* *sfz* *sfz*

mf gliss. gliss. gliss. gliss.

mf

67

Pno.

S.

B.

Vln. I

Vln. II

Vla.

Vc.

Cb.

ff

Mijn lie - ve, lieve

deuren ramen op straat, en blij - venietnaar vlieg-tui-gen kij - ken blijve weg van deuren ra - men weg uit het maai - veld

sfz *sfz* *sfz* *sfz* *sfz* *sfz* *sfz* *sfz*

mf 2

mf

PREVIEW
 PDFfill PDF Editor with Free Writer and Tools

69

Pno.

S

kind. *k Heb geen zin in schrijven

weg 'k Wou je hier hebben en je jonge

B sterke armen eens even om me heen voelen

Vln. I

Vln. II

Vla.

Vc.

Cb.

71

Pno.

S

B

Vln. I

Vln. II

Vla.

Vc.

Cb.

PREVIEW

PDFfill PDF Editor with Free Writer and Tools

* = de tekst wordt helder en expressief uitgesproken door de sopraan, waarbij het startpunt verticaal gezien zoveel mogelijk gesynchroniseerd wordt met het notenbeeld.

73

Pno.

S
onrustig sprekend Zus vliegt met ieder gerinkel van de ramen
 met elk geronk van een vliegtuig overeind.
 We nemen haar dan maar bij ons in bed.

B
 steeds onrustiger wordend
 maar dan is ze nog niet rustig,
 wil vast zich aankleden,
 de mantel aan
 om zoo 't huis uit te kunnen

Vln. I

Vln. II

Vla.
pp

Vc.
pp

Cb.
pp

76

Pno.

S
 *wordt met de gas verlost

B
 dan zich verwijderen
 in een richting
 tegen de wind in
 of loodrecht daarop.

Bij gemis van een gasmasker
 een zakdoek voor
 de mond houden

M'n kind M'n lie-ve

Vln. I

Vln. II

Vla.
sfz

Vc.
mp

Cb.
sfz

*= de tekst wordt helder en neutraal uitsproken door de bariton, waarbij het startpunt verticaal gezien zoveel mogelijk gesynchroniseerd wordt met het notenbeeld.

80

Pno.

S

M'n lie-ve kind _____ Schrik niet te _____ veel _____ we zijn al-len nog ge-zond en on-ge-

B

Wordt bemerkt dan begeven men zich terstond kalm Badhuis, Nieuwe Haven 6
 dat men met mosterdgas (vooral niet snel lopen of fietsen) en rechtstreeks
 is besmet, naar de ontsmettingsinrichting:

Vln. I *p* *mp*

Vln. II *p* *mp*

Vla. *p* *mp*

Vc. *p* *mp*

Cb. *mp*

85

Pno.

S

deerd. _____

B

Vln. I *pp*

Vln. II *pp* *ppp*

Vla. *pp* *ppp* tremolo sul ponticello

Vc. *pp* *ppp* tremolo sul ponticello

Cb. *pp* *ppp* tremolo sul ponticello

PREVIEW
 PDFfill PDF Editor with Free Writer and Tools

89

Pno. *pp*

S *pp*
 Gister-mor - gen on-der kof-fie-tijd, — 'kwas-aHeen met Broer thuis, — een ont -

B

Vln. I *ppp* gliss. 2

Vln. II *ppp*

Vla. *ppp* gliss. 2

Vc. *ppp* (h) 2

Cb. *ppp* (h) 2

92

Pno. *sfz f*

S *sfz f*
 zet-ten-de knal, we - ge-n terug de slaap-ka-mer in, plat op de grond, Broer

B

Vln. I *sfz f* 2 gliss.

Vln. II *sfz f*

Vla. *sfz f* gliss. 2

Vc. *sfz f* gliss. 2

Cb. *sfz f* gliss. 2

PREVIEW

PDFin PDF Editor with Free Writer and Tools

94

Pno.

S
jam-mert, de stuk-ken glas vlie-gen ons om de oo-ren, dan weer een he-vi-ge fluit, de ach-ter-kant, 't ser-re-dak breekt, de lamp slaat van

B

Vln. I
gliss.

Vln. II

Vla.
gliss.

Vc.
gliss.

Cb.
gliss.

96

Pno.

S
zol - der, tril-lend in een re-ge-ling ik liet op de grond met maar een ge-dach - te:

B

Vln. I
gliss.

Vln. II
mf

Vla.
gliss.

Vc.
gliss.

Cb.
gliss.

mf

PREVIEW
PDF in PDF Editor with Free Writer and Tools

98

Pno.

S
Broer - tje be - scher - men. — * Maar 't rumoer bedaart,
na nog eenige minuten durven we op te staan,

B

Vln. I
mp gliss. 2 *p* *pp*

Vln. II
mp *p* *pp*

Vla.
mp gliss. 2 *p* *pp*

Vc.
mp gliss. 2 *p* *pp*

Cb.
mp gliss. 2 *p* *pp*

101

Pno.

S
Wadende door 't glas gaan we naar
de voordeur. En 't kind, wat was 't vreeselijk. Een man en een jongetje die tegen de deur stonden
Die is opengerukt, 't slot eruit. (er was geen tijd om ze open te doen), dood.

B

Vln. I
pp *ppp*

Vln. II
pp *ppp*

Vla.
ppp

Vc.
ppp

Cb.
ppp

* = de tekst wordt helder en expressief uitgesproken door de sopraan, waarbij het startpunt verticaal gezien zoveel mogelijk gesynchroniseerd wordt met het notenbeeld.

105

Pno.

S
De Zandee's zaten in een hoek van de kamer op de grond
't hele plafond kwam op hen neer.

B
Mevrouw Gabrielse zat voor 't raam.

Ook dood.

Vln. I

Vln. II

Vla.

Vc.

Cb.

109

Pno.

S
mp
Lie-verd, ik houd op.

B
pp

* Het 'einde luchalarm' wordt
aangekondigd door een
langgerekten toon van drie klanken.

Ongeveer branden, ongesprongen
stukken van projectielen,
besmette voorwerpen, verdachte geuren,
worden gemeld aan de wijkposten.

De Wijkposten
zijn de volgende:

Wijk I:
Chr.Kweekschool, Herengracht,
telefoon 197

Vln. I
pp

Vln. II
pp

Vla.
pp

Vc.
pp

Cb.
pp

* = de tekst wordt helder en neutraal uitsproken door de bariton, waarbij het startpunt verticaal gezien zoveel mogelijk gesynchroniseerd wordt met het notenbeeld.

115

Pno.

S

Kom, zo-dra de kans er is — thuis, al is 't maar een paar da - gen. — We moe-ten je weer e-ven bij ons

B

Wijk II:
Zuidsingel 92,
telefoon 197

Wijk III:
School Nieuwe haven,
telefoon 412

Vln. I

Vln. II

Vla.

Vc.

Cb.

119

Pno.

S

heb - ben. — 'Natuurlijk zei: 'Dinsdag begint de hooi, weer ik zei: 'Dat kan wel, maar ik moet m'n kind eerst even thuis hebben.' 'Natuurlijk mevrouw, dat begrijp ik best'.

B

Wijk IV:
Distributiegebouw, Dam 6,
telefoon 633

Vln. I

Vln. II

Vla.

Vc.

Cb.

pp

* = de tekst wordt helder en expressief uitsproken door de sopraan, waarbij het startpunt verticaal gezien zoveel mogelijk gesynchroniseerd wordt met het notenbeeld.

123

Pno.

S
Dus m'n kind, zodra er gelegenheid is
kom jij naar huis.

B
Laten we God bidden, dat we elkander
in gezondheid weer mogen zien.

Vln. I

Vln. II

Vla.

Vc.

Cb.

128

Pno.

S
Dag m'n kind. Ee in 'g kus van moe - - der.

B

Vln. I

Vln. II

Vla.

Vc.

Cb.

PREVIEW
PDFfill PDF Editor with Free Writer and Tools

PREVIEW
PDFill PDF Editor with Free Writer and Tools